

Arbets- och företagsnämnden

Månadsbokslut för arbets- och företagsnämnden juni 2018

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar månadsbokslut för juni 2018.

Sammanfattning

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden efter juni är cirka minus 110 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på cirka minus 19 miljoner kronor. Avvikelsen beror framför allt på högre kostnader än budgeterat för verksamheten ensamkommande barn/unga och myndighetsorganisationen, samt lägre intäkter än budgeterat för nyanlända flyktingar. Resultatet uppvägs delvis av en mindre positiv avvikelse inom ett antal budgetposter inom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning. Ett flertal ekonomiska risker har identifierats, innan och under pågående verksamhetsår, varav några har realiserats under de inledande fem månaderna. En mångfald av åtgärder är vidtagna för att bromsa utvecklingen, men effekten kommer i flera fall att dröja och motverkas till del av realiserade risker. Helårsprognosen från tertialbokslutet om en negativ budgetavvikelse på cirka 47 miljoner kronor kvarstår, men det är sannolikt att den behöver revideras innan tertial 2.

Ärendet

Det ekonomiska resultatet för arbets- och företagsnämnden efter juni summeras till cirka minus 110 miljoner kronor, vilket är cirka 19 miljoner kronor sämre än budget.

Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering

Det sammanlagda ekonomiska resultatet för vuxenutbildning, sfi och samhällsorientering per den sista juni är minus 28,5 miljoner kronor. Detta motsvarar nästan 3 miljoner kronor, eller cirka tio procent, över budget. Resultatet för de olika verksamhetsgrenarna varierar, främst beroende på mindre feluppskattningar kring efterfrågan inom vuxenutbildningen. Efterfrågan kommer att öka under hösten i takt med att fler nyanlända anvisas till Nacka kommun. Helårsprognosen kvarstår på sammantaget budgetöverskott om två miljoner kronor, men bör ses över.

Arbetsmarknad

Utfallet för Arbetsmarknadsinsatser check, även kallat jobbpeng, är minus 10,6 miljoner kronor efter juni månad, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 3,4 miljoner kronor. Efterfrågan väntas öka successivt under året i takt med att allt fler står utan egen försörjning vid utgång ur etableringsprogrammet.

För budgetposten "Arbetsmarknad övrigt" är utfallet efter maj månad minus 11,4 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 4,5 miljoner kronor. Kostnaderna för nya förvaltningsavtal, IT-stöd och utveckling genom bland annat digitalisering och robotisering förväntas minska överskottet under året.

Prognosen är att sammantaget helårsutfall blir en positiv budgetavvikelse på cirka tre miljoner kronor.

Ekonomiskt bistånd

Inom ekonomiskt bistånd är utfallet cirka minus 38 miljoner kronor, vilket är en negativ budgetavvikelse om minus 2,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att allt fler hushåll lämnar etableringen utan försörjning samt ett ökat genomsnittligt behov av ekonomiskt bistånd. En förändring i positiv riktning syns efter juni då det genomsnittliga utbetalade beloppet per år och familj minskar något sedan föregående månad, vilket dels beror på full genomslagskraft för ökade statliga ersättningar och dels på att kostnader i avtal för dyra bostadslösningar för tillfälligt boende har avslutats. Prognosen är dock fortsatt att helårsresultatet kommer att avvika negativt från budget med minst 7 miljoner kronor.

Eftersläpning av utbetalning, som verksamheten rapporterat vid varje månadsskifte under våren, var inte ett problem under juni.

Ensamkommande barn och unga

Det ackumulerade resultatet tillika budgetavvikelsen är minus 16,9 miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga efter juni månad. Juni månads resultat är 0,9 miljoner kronor bättre än föregående månad. Den positiva utvecklingen i förhållande till föregående månad beror till viss del på ytterligare minskade kostnader för obelagda platser i avtalade boenden men främst på minskade totala boendekostnader på grund av färre antal barn/unga.

Verksamheten har fortsatt stora utmaningar i relation till höga placeringskostnader samt låg tillgång på träningslägenheter. Även osäkerhet kring intäkter föreligger, då beslut om återsökta medel kopplat till ett stort antal placeringar meddelas retroaktivt.

Årsutfallsprognosen om minus 20 miljoner kronor kvarstår men kommer att ses över noga under sommaren.

Bostadsförsörjning nyanlända

Utfallet hittills under 2018 är minus 1,2 miljoner kronor, och är beräknat utifrån en schablonsumma på 2 000 kr per kvadratmeter som arbets- och företagsnämnden hyr av kommunstyrelsen och intäkter i form av hyror från hushåll i genomgångsbostad. Under

förutsättning att interndebiteringen fortsatt ligger på cirka 2000 kr per kvadratmeter är helårsprognosen ett utfall enligt budget. Det finns dock en stor osäkerhetsfaktor som härrör från det svårberäknade behovet av tillfälliga bostäder.

Under perioden fram till och med juni har 27 hushåll sagts upp från genomgångsbostad på grund av att den tvååriga etableringsperioden är slut. Arton hushåll har hittat eget boende.

Nyanlända flyktingar

Det ackumulerade utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar för perioden är 20 miljoner kronor vilket är ett negativt utfall i relation till budget på cirka fem miljoner kronor. Den negativa budgetavvikelsen beror delvis på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar, vilken inte fanns med i budget. Vidare sattes budgetramen vid ett tillfälle då det fanns skäl att tro att det totala mottagandet skulle bli större än faktiskt utfall. Prognostisering utifrån utfall hittills under året och applikation av försiktighetsprincipen leder till en revidering årsprognosen till en budgetavvikelse på cirka minus 20 miljoner kronor. Andelen kvotflyktingar under första halvåret är 50 % vilket är klart högre än de 30 % för helåret som prognostiserats av Migrationsverket. Detta kommer sannolikt att driva kostnader inom andra områden då etableringen ofta tar längre tid för denna målgrupp.

Myndighetsorganisation

Utfallet för myndighetsorganisationen, minus cirka 23,5 miljoner kronor, motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka 4,5 miljoner kronor.

Pågående robotisering av handläggningsprocessen för ekonomiskt bistånd har ännu inte nått full förväntad effekt, och bidrar till höga konsultkostnader. Helårsprognosen har sedan tidigare lagts på minus fem miljoner kronor, vilket behöver ses över under kommande månader.

Effekt av åtgärder och prognos

Omfattande åtgärder har vidtagits för att motverka och begränsa uppkomst av budgetunderskott under året. Många kommer ut i egen försörjning, det så kallade glappet har varit obefintligt och personer hittar egen bostad i förväntad omfattning. Kostnaderna för bostadsförsörjning minskar och myndighetsorganisationen har setts över. Kundunderlaget ökar dock på grund av att nya nyanlända anvisas till Nacka och att antalet personer som avslutar etableringsprogrammet utan egen försörjning ökar. Kostnadsmassan ökar samtidigt som intäktsmassan minskar, vilket medför att trots mycket positiv effekt av vidtagna åtgärder ökar budgetunderskottet. Prognosen har reviderats efter första tertialet till en negativ budgetavvikelse på cirka 47 miljoner kronor för helåret, och kommer att ses över ytterligare efter juli månads resultat.

Identifierade risker

Ett flertal tidigare rapporterade risker har realiserats under årets första sex månader, och ligger till grund för den reviderade årsprognosen vid tertialet. Ytterligare risker har identifierats:

- Andelen kvotflyktingar är hittills mycket större än tidigare år, vilket kan påverka efterfrågan på arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning samt belasta verksamhetsområdet ”nyanlända flyktingar” negativt på grund av generellt högre kostnader på grund av längre tid till etablering. Svårbedömt hur stora kostnader det kan röra sig om, och dessa kommer att påverka resultatet även under 2019 och 2020. Risken är inte medtagen i volymläsningsberäkningar för 2019 med anledning av att målgruppen kvotflyktingar inte särredovisas ur målgruppen nyanlända.
- Det nya etableringsprogrammet som infördes första januari 2018 kan komma att få effekter på behovet av ekonomiskt bistånd hos nyanlända, samt större volymer/kostnader för arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning än budgeterat. Risken är medtagen i volymläsningsberäkningar för 2019.
- Beslut om beviljande eller avslag vid återsökning av kostnader för placering av ensamkommande barn/unga från Migrationsverket meddelas långt efter det att kostnaden uppstår. Kan motsvara upp till cirka femton miljoner kronor. Försiktighetsprincipen applicerad vid prognos för resten av 2018.
- Mindre statsbidrag än beräknat. Kan motsvara upp till cirka femton miljoner kronor. Försiktighetsprincipen applicerad vid prognos för resten av 2018.
- Kostnader förknippade med återställande av genomgångsbostäder, framförallt i privatinhyrda objekt, kommer eventuellt att belasta arbets- och företagsnämnden under året. Kan motsvara cirka en miljon kronor. Motverkas genom tydlig och tidig information till boende samt nära dialog och samarbete med enheten för fastighetsförvaltning.
- Fortsatt hög sjukfrånvaro inom verksamheten ekonomiskt bistånd riskerar leda till konsultkostnader även framgent. Förändring av arbetsfördelning och arbetsuppgifter samt resursfördelning pågår.
- Förseningarna i automatiseringsprojektet medför negativa ekonomiska effekter i form av konsultkostnader. Kommer att ses över för skarpare helårsprognos under sommaren.
- Antalet anländande anhöriga till ensamkommande barn ökar, vilket kan leda till att kostnaderna för ekonomiskt bistånd stiger mer än beräknat. Fyra familjeåterföreningar är genomförda under våren 2018. Svårbedömt hur stora kostnader det kan röra sig om.

Utvecklingen följs löpande.

Konsekvenser för barn

Månadsbokslutet har inga konsekvenser för barn.

Bilaga

1. Månadsrapport juni 2018 AFN

Frida Plym Forshell
Tf Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Yaser Kassir
Controller
Redovisningsenheten

Maria Johansson
Controller
Controllingenheten